

Esbjerg Kommunes Byfond

Formand: Helene Plet arkitekt m.a.a., Nygårdsvej 75, 6700 Esbjerg tlf. 20 22 55 30

Sekretariat: Plan, Torvegade 74, 6700 Esbjerg, tlf. 76 16 16 16, fax 76 16 13 20

Hviding Sygehus
Ribevej 27
Egebæk-Hviding
6760 Ribe

4. december 2012

Ved Esbjerg Kommunes Byfonds præmiering for året 2012 har bestyrelsen vedtaget at fremhæve Hviding Sygehus, Psykiatrisk Afdeling Esbjerg-Ribe, Ribevej 27 i Egebæk-Hviding.

Hviding Sygehus er udtaget til præmiering for ”sammenhængende bevaring af et enestående kulturmiljø”.

Hviding Sygehus er indrettet i en tidligere grænse- og toldstation på den dansk-tyske 1864-landegrænse. Før stationens åbning i 1887 lå der på begge sider af grænsen kun spredt bebyggelse, en kro og en skole på den danske side. Opførelsen af den nye station var startskuddet til Egebæk-Hvidings udvikling som by.

Den 220 m lange stationsbygning var ved sin opførelse en af Nordeuropas længste. Størrelsen var begrundet i praktiske behov, men også i et ønske om at markere kongeriget med en monumentalbygning. Efter genforeningen i 1920 var der ikke længere behov for grænsestationen, og der blev i stedet indrettet sindssygehospital i bygningerne. Hospitalet blev taget i brug i 1923 og har fungeret som sådan frem til i dag, hvor der er taget beslutning om at flytte funktionerne til Esbjerg.

Grænsestationsbygningen blev bygget symmetrisk over grænselinjen med historicistiske rødstensbygninger, og fremstår i dag velbevaret som en del af et bevaringsværdigt kulturmiljø, med bygninger i bevaringsklasse 1 til 5. Foruden selve stationen blev der i området samtidigt opført en del tjenesteboliger og senere et hospitalkompleks. Bygningerne er holdt i samme materialer og formsprog som den oprindelige station, og det er det fælles arkitektoniske formsprog der, i samspil med de enkle stramme vejforløb og den åbne grønne struktur, binder området sammen til et smukt og sammenhængende kulturmiljø.

Den store befolkningstilvækst i området p.g.a. Sygehuset satte sig spor på Ribevej i form af en række villaer langs hovedvejen opført op gennem 1920-erne og 30-erne. Villaerne lå uden for Hospitalets område, så det samlede bevaringsværdige kulturmiljø omfatter både sygehusområdet og en del af bebyggelsen langs Ribevej.

Stationsbygningen med tilhørende tjenesteboliger og det senere hospitalskompleks er hele forudsætningen for at forstå Egebæk-Hvidings udvikling og den lokale identitet med baggrund i to lande, to sogne og to bysamfund. Det samlede bygningskompleks fylder derfor meget i byen både fysisk og identitetsmæssigt.

Esbjerg Kommunes Byfond ønsker til lykke til de nuværende ejere, og sender med præmieringen samtidig en hilsen til de nye ejere om at bidrage positivt til fortsat bevarelse af det historiske kulturmiljø.

Helene Plet
Formand

Bent Krabbenhøft
Næstformand